

05a

FISKERIDIREKTORATET
BIBLIOTEKET
18 DES. 1995

Å R S M E L D I N G

1994

Fiskerirettdirektøren
i
Hadsel og Sortland

1. OM TJENESTEDISTRIKTET

Hadsel

Lofoten og Vestertålen er nord-Norges tettast befolkede område med ca. 60.000 innbyggere.

Midt i øyriket finner en Hadsel kommune; en av de fem kommunene i Vesterålen med ca. 8.700 innbyggere.

Kommunen dekker hele Hadseløya, deler av Langøya, Hinnøya og Austvågøya. De fire øyene er symbolisert i kommunevåpenet.

Tettstedene Stokmarknes og Melbu har markert seg mye i media, spesielt innenfor kultursektoren.

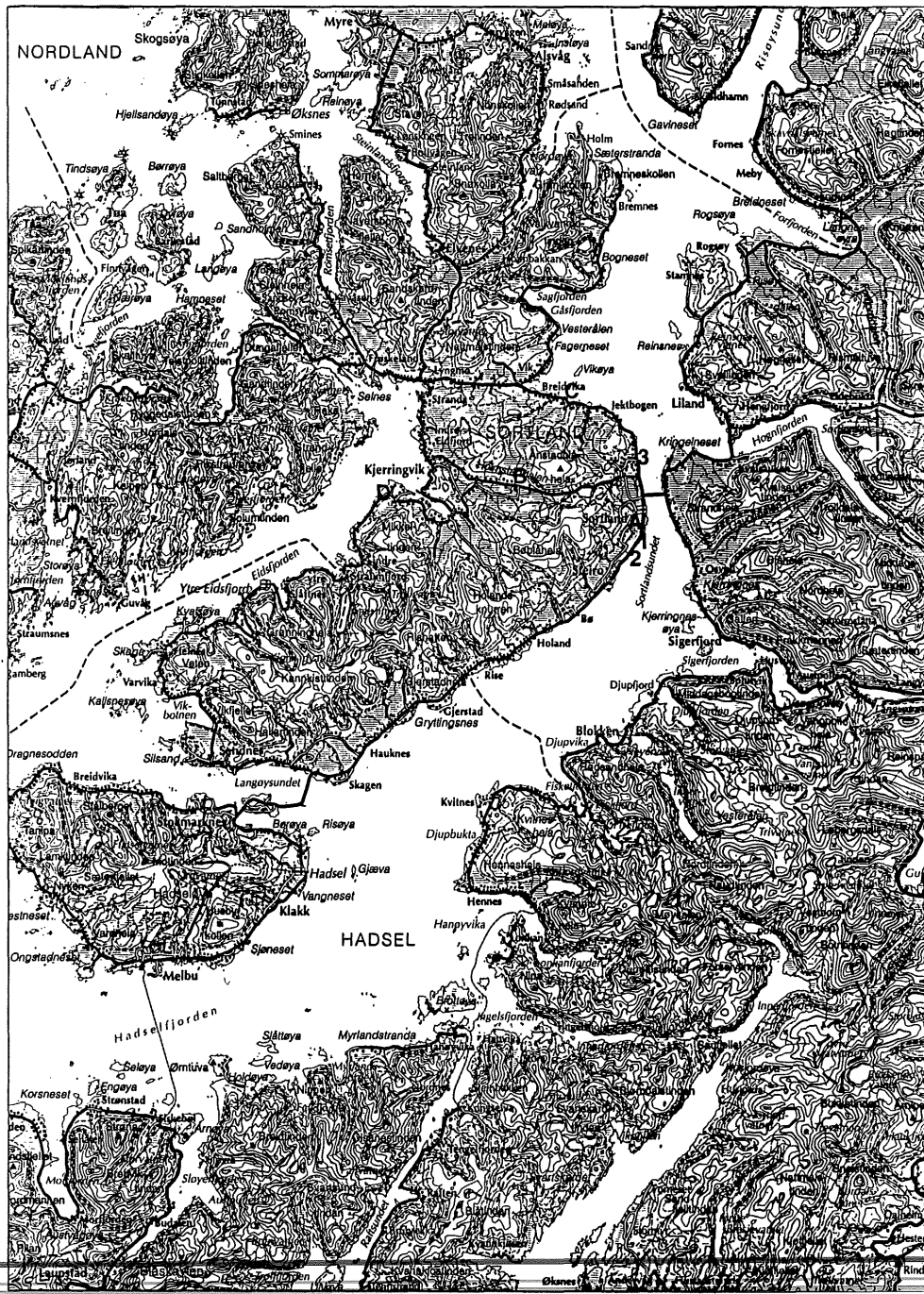
Kommunikasjonstilbudet til og fra kommunen er godt utbygd. Stokmarknes Lufthavn er landets mest trafikerte kortbaneflyplass. Videre er det daglig anløp av nord-og sydgående hurtigrute.

Trollfjorden, Raftsundet og Møysalen er kjente naturskjønne områder i kommunen. Interessante ting kan oppleves ved besøk i Vesterålemuseet, Norsk Fiskeindustrimuseum, Hurtigrutemuseet eller en tur i kulturminneparken ved Hadsel kirke.

Sortland

Innbyggertallet i Sortland kommune er ca. 8.800 fordelt på øyene Langøya og Hinnøya. Nærmest Sortlandsundet preges landskapet av en bred strandflate og lave buede fjell. De steilere og forrevne fjellene langs Eidsfjorden og på Hinnøya virker som kulisser i bakgrunnen.

Sortland er det fremste handelssentrum i Vesterålen. Handel, service og kulturtilbud er av en slik bredde og dybde at en tror en er i middeles stor norsk by.

2. Sammendrag

Hadsel

- * 190 fiskere, hvorav 150 på blad B
- * 125 merkeregistrerte fartøy, hvorav 5 trålere og 40 fartøyer med fartøykvote for torsk
- * 225 personer sysselsatt i fiskeforedling
- * 3 matfiskkonsesjoner for laks
- * Ett landbasert sjørøyeanlegg
- * 20 sysselsatt i oppdrett inkl. slakteri

Sortland

- * 100 fiskere, hvorav 80 på blad B
- * 48 merkeregistrerte fartøy, hvorav 1 snurper og 21 fartøy med fartøykvote for torsk
- * 50 personer sysselsatt i fiskeforedling
- * 3 matfiskkonsesjoner for laks
- * Ett smoltanlegg
- * 22 sysselsatt i oppdrett inkl. slakteri

3. Sysselsetting

3.1 Fiskerimantallet

H a d s e l

S o r t l a n d

	Blad A	Blad B	Totalt		Blad A	Blad B	Totalt
Pr. 31.12.94	42	149	191		21	79	100

H a d s e l

S o r t l a n d

År	Blad A	Blad B	Totalt	År	Blad A	Blad B	Totalt
1993	43	166	209	1993	22	97	119
1992	36	175	211	1992	19	100	119
1991	45	165	210	1991	29	86	115
1990	43	161	204	1990	27	106	133

Nedgangen i antall fiskere på blad B fra 1993 til 1994 skyldes i hovedsak endring av reglverk for føring av mantall. Pr. 1.04.94 ble flere personer strøket av blad B p.g.a. manglende premiebetaling av pensjonsavgiften for fiskere.

3.2 Fiskeindustrien

H a d s e l

S o r t l a n d

År	Sysselsatte	Herav kvinner	År	Sysselsatte	Herav kvinner
1994	225	104	1994	30	17
1993	182	-	1993	40	-
1992	180	-	1992	33	-
1991	182	-	1991	33	-
1990	170	-	1990	31	-

3.3 Havbruksnæringen

H a d s e l		S o r t l a n d	
År	Sysselsatte inkl. slakter	År	Sysselsatte inkl. slakter
1994	20	1994	22
1993	15	1993	22
1992	10	1992	24
1991	7	1991	19
1990	8	1990	19

Havbruksbedrifter lokalisert i tjenestedistriktet:

H a d s e l

- N/H 0001 Fiskebøl Havbruk A/S, Stokmarknes
- N/H 0004/14 Nordlaks A/S, Bitterstad
- N/H 0005 Elvenesstrand Smolt A/S, Myre
- N/H 0007 Sjørøya A/S, Sigerfjord (settefisk)
- N/H 0010 Sjørøya A/S, Sigerfjord (matfisk, sjørøye)
- N/H 0009 Fjordprodukter, Hennes (sjørøye)
- N/H 0013 Kjell E. Nilsen, Hennes (torsk)
- N/H 0014 Alfa Laks A/S, Digermulen

S o r t l a n d

- N/SO 0002 Sjøblink, Blokken (settefisk)
- N/SO 0003 Sjøblink Blokken A/S, Blokken (matfisk, sjørøye)
- N/SO 0004 Eidsfjord Sjøfarm A/S, Myre
- N/SO 0005 Nordland Fylkeslag av NFF, Bodø
- N/SO 0008 Biomar A/S c/o Sjøblink Blokken A/S, Blokken
- N/SO 0010 Bøllaks A/S, Blokken (fusjonert m/Eidsfjord Sjøfarm A/S)

3.4 Avledet virksomhet

Innenfor fisketransport/lagring er det i de siste årene kommet til 4 selskaper som holder til i Sortland havn og som betjener fiskedistribusjon med ei sysselsetting på 21 personer i 1994. I Hadsel er det foreløpig ingen selskaper med slik aktivitet.

Innenfor verkstedsindustrien, slipper og mekaniske verksteder er disse i hovedsak knyttet til bedrifter på Stokmarknes, Melbu og Blokken. Sammen med annen avledet virksomhet som forhandlere og produsenter av utstyr til fiskeflåten, fiskeindustrien og oppdrettsnæringen tilsvarer disse virksomhetene i omlag 70 årsverk i Hadsel og 40 årsverk i Sortland.

Servicetilbudet for slipp og verkstedstjenester må sies å være relativt godt utbygget både i Hadsel og Sortland. Kun de aller største fartøyene må ut av regionen for å bli slippesatt. Stokmarknes og Blokken utmerker seg med et godt tilbud for betjening av små og mellomstore fartøyer. Her finnes en også spesialisering innenfor ombygging, hydraulikk og motor-overhaling.

4. Fiskeflåten

Merkeregisteret

Registerdata pr. 31.12.94. Hadsel og Sortland kommune

Lengde	Antall fartøyer i Hadsel	Antall fartøyer i Sortland
0,0 - 4,9 m	15	2
5,0 - 9,9 m	78	29
10,0 - 14,9 m	22	12
15,0 - 19,9 m	7	1
20,0 - 29,9 m	1	3
30,0 - 39,9 m	-	-
40 m og over	5	1
Totalt	127	48

Registrerte fiskefartøyer

År	Hadsel	Sortland
1993	135	50
1992	138	53
1991	140	59
1990	131	57

Konsesjonsbilde

Ulike fartøykonsesjoner/tillatelser

	Antall fartøyer	Fartøykvote torsk	Torske- trål	Nordsjø- trål	Reketrål	Ringnot Lodde-trål
Hadsel	45	40	5	-	3	-
Sortland	22	21	-	1	-	2*

Tillegg: En kvalfangstkonsesjon i Hadsel, og *) en midlertidig loddetråltillatelse i Sortland.

I forbindelse med framstilling og kontroll av merkeregisteret - "høstoffensiven 94", ble nesten 50 fartøyeiere tilskrevet. Det viste seg at mange fartøyer ikke hadde tilstrekkelig grunnlag for fortsatt å stå i merkeregisteret. Således ble det slettet omlag 25 fartøyer tilsammen i løpet av senhøsten 1994 og først på nyåret 1995.

Ved utgangen av 1994 hadde en i forbindelse med maksimalkvote-ordningen for torsk fått godkjent 20 fartøyer i fra Hadsel og 8 fra Sortland før Rettledningstjenesten fikk ansvaret for godkjenning av maksimalkvotefartøy i 1995.

Den mest utpregede driftsform for fartøyer over 13 meter (ca. 43 fot) i kystfartøy-gruppen (opptil 30 m), er garn og snurrevad etter torsk, sei og hyse. Bare et fåtall av denne gruppen driver med andre driftsformer som not etter sild. Reketrål som tidligere var en nokså vanlig driftsform i Hadsel, drives i dag bare av ett kystiskefartøy. De øvrige reketråltillatelsene drives kun av trålere som havfiske i fjerne farvann.

Sortland har den eneste ringnotkonsesjonen i Vesterålen.

5. Foredlingleddet

5.1 Oversikt over bedriftstyper og plassering

Filet-og videreforedling:

- Melbu Fiskeindustri A/S, Melbu - Hadsel

Konvensjonelle bedrifter:

- Fryseriet A/S*, Sigerfjord - Sortland
- Gullfisk A/S*, Sigerfjord - Sortland
- Arsea A/S avd. Stokmarknes **- Hadsel
- Sigerfjord-Fisk A/S** - Sortland

*) Sildeforedling (salting og frysing)

***) Lakselakting

Andre:

- Vesterålens Hermetikkfabrikk A/S, Sortland

Melbu Fiskeindustri A/S hadde som konsern også mottaksbedrifter gjennom datterselskaper i Stamsund (J.M. Johansen), Napp (Flakstadfisk) og Bø (Hovden Fiskeindustri).

Sigerfjord er blitt tyngdepunktet når det gjelder den økende aktivitet innenfor sildeforedling.

6. Råstoff - ilandført kvantum

Ilandført kvantum bunnfisk og pelagisk fisk (tonn i rund vekt og verdien av dette i 1.000 kr.)

H a d s e l

År	Torsk	Sei	Hyse	Brosme/ lange *	Annet **	Totalt kvantum	Verdi	Sild	Verdi
1994	5.855	2.918	1.399	236	632	11.041	62.270	260	352

*) Også blåkvite og steinbit

***) Hovedsakelig uer

Kilde: Fiskeridirektoratet

År	Totalt kvantum	Verdi	Sild	Verdi
1993	10.164	54.464	656	1.027
1992	7.698	38.327	295	583
1991	7.237	41.979	766	1.785
1990	7.955	32.422	654	1.323

Merk: Oppført kvantum og verdi baserer seg på foreløpige tall

Ilandført kvantum bunnfisk og pelagisk fisk (tonn i rund vekt og verdien av dette i 1.000 kr.)

Sortland

År	Totalt kvantum	Verdi	Sild	Verdi
1994	7	28	791	1.041
1993	60	377	483	790
1992	27	307	69	150
1991	138	356	-	-
1990	174 *	294	996	2.138

*) 160 tonn av dette er lodde

Kilde: Fiskeridirektoratet

En vesentlig del av råstoffgrunnet som blir levert i Hadsel står trålerflåten for. Omlag 80 % av ilandført kvantum kommer fra fartøygruppen over 40 m.

I Sortland taes det i mot svært lite råstoff da en ikke har noe ordinært fiskemottak i kommunen. Derimot taes det i mot en god del sild til sildeproduksjonen i Sigerfjord. Fisk i transitt fra havfiskeflåten via Sortland havn kommer ikke med i noe statistikk som gjenspeiler fiskerivirksomheten på stedet.

7. Havbruksnæringen

1994 var et godt år for havbruksnæringen i distriktet. Samlet eksportverdi for laks og røye for begge kommunene var ca. 57 mill. kr. (Kilde: Vesterålen fiskeoppdrettslag).

Samlet kvantum utgjorde 1.550 tonn sløyd laks og røye. Det var ett lakseslakteri i hver av kommunene. Inklusiv fiskeforomsetning og produksjon utgjorde antall arbeidsplasser i havbruk henholdsvis 56 årsverk i Hadsel og 23 årsverk i Sortland.

8. Merkesaker/hendinger 1994

H a d s e l

- Tildeling av fartøyskvote i rekrutterings-ordningen for fiske etter torsk til "Selgutten" på 12,5 m.
- Nytråleren "Hekktind" settes i drift like over nyåret.
- Trålerne "Hekktind" og "Ståltind" starter sammen med fjernfiske etter reker ved New Foundland. "Ståltind" begynte med dette fisket i 1993.
- Havfisk A/S kjøper "Bøtrål IV" som blir til "Vesttind".
- Statusbeskrivelse og behov for forbedring av fiskerihavner i Hadsel. Arbeid med fiskerihavneplan igangsettes.
- Nordlaks A/S overtar Fiskebøl Havbruk A/S, og det settes ut smolt igjen etter at oppdrettsaktiviteten på Fiskebøl har ligget brakk siden 1990.
- Plan-prosessen for kystsoneplanarbeidet er kommet halvveis.
- Justert fiskerimantall fra 1. april p.g.a. lovendring.
- Fremstilling og kontroll av merkeregistrerte fiskefartøy (høstoffensiven 94).
- Avklaring om tomteareal til redskapshus for fiskere i indre Melbu havn.
- Det bevilges kr. 75.000,- i tilskudd til fiskeriformål fra næringsfondet.

S o r t l a n d

- Anskaffelse av to større fiskefartøy: "Olagutt" på 21,15 m og "Åserøybuen" på 18,42 m. Begge fartøyene er 8 år gamle.
- Tildeling av fartøyskvote i rekrutterings-ordningen for fiske etter torsk til "Ræka" på 26,6 m.
- Arbeidet med kystsoneplan er kommet et godt stykke videre.
- Statusbeskrivelse og behov for fiskerihavner i Sortland.
- Konkrete ting skjer i Maurnes havn. Prøvemundring og påbegynnning av molo-utfylling.
- Søkelys og vurdering av framtidig oppdrettsaktivitet i Eidsfjorden.
- Ombygging av "Ketlin" begynner.
- Økende aktivitet vedrørende sildeforedling i Sigerfjord.
- Det blir bevilget tilsammen kr. 350.000,- i tilskudd og lån til fiskeriformål fra næringsfondet.
- Sortland havn blir mere og mere viktig i transitt av fiskeråstoff fra havfiskeflåten.

Stokmarknes, 5. desember 1995

Sverre Tåga

FISKERIRETTLEDEREN
i Hadsel og Sortland